



Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden



Skogens miljövärden – Norrbotten

Jock 21:1, Överkalix kommun

Objekt nr 1: Ruonaberget naturvärdesklass 1, ca 10 hektar

Beskrivning: Lövrik barrblandskog på frisk mark. Här finns övervägande granskog med inslag av grova tallöverståndare samt lövskog bestående av asp, björk och trädbildande rönnar. Området är genomgallrat för ca 15 år sedan, med gallringsvägar. Delvis örtrikt. 80 procent barrskog, 20 procent lövskog.

Målbild: Ett ljust, öppet lövrikt bestånd med mindre luckor där lövträden kan föryngra sig. Frihuggna grövre lövträd och frihuggna tallöverståndare. Åtgärden gynnar lövföryngring, fåglar, insekter och örter.

Åtgärd: Skapa 15 luckor som är 0,2-0,3 ha stora. I luckorna lämnas en del avverkningsrester kvar som död ved. Frihuggning av grova aspar och tallöverståndare.

Påverkade miljömål: Levande skogar och ett rikt växt och djurliv.

Objekt nr 2 och 3: Ruonaberget naturvärdesklass 2, ca 7 hektar

Beskrivning: Två lövrika bestånd på frisk mark, som är delvis källpåverkat. Bestånd 3 gränsar mot en bäck. Här finns främst gran och lövträd samt enstaka tallöverståndare. Trädbildande rönn med inslag av sälg. 80 procent barrskog, 20 procent lövskog. Delvis örtrikt.

Målbild: Ljusöppna lövrika bestånd. Frihuggna grova aspar och tallöverståndare. Åtgärderna gynnar lövträden till nytta för fåglar, insekter och örter.

Åtgärd: Frihuggning av grova lövträd. Gallring av gran och vekare lövträd. 20 st träd/ha högkapas och den kapade delen lämnas kvar som död ved, av både gran och löv. Försiktig plockning av barrträd längs bäcken.

Påverkade miljömål: Levande skogar och ett rikt växt och djurliv.

Kesasjärv 2;6, Överkalix kommun

Kölmyran objekt 1 och 2, naturvärdesklass 2 ca 2 hektar

Beskrivning: Ett lövrikt blandbestånd på frisk mark. Främst gran och björk med inslag av asp och sälg. Blåbärstyp med inslag av örter.

Målbild: Ett ljust och öppet lövrikt bestånd som gynnar fåglar, insekter och örter.

Åtgärd: Avveckling av gran i form av avverkning och underröjning. Ett 20-tal lövträd/ha högkapas och den kapade delen lämnas kvar för att öka mängden död ved. Vi ska gärna välja träd som tillhör de grövre dimensionerna. En viss urglesning av lövträd där de står som tätas.

Påverkade miljömål: Levande skogar och ett rikt växt och djurliv.

Objekt nr 3, Kölmyran naturvärdesklass 2, ca 2 hektar

Beskrivning: Ett lövrikt barrblandbestånd på frisk mark, av blåbärs- och örttyp. Här finns gran och tall samt lövskog som övervägande består av björk med inslag av asp. Området har en tydlig brandhistorik med en riklig mängd kulturlämningar bestående av avverkat brandskadat virke liggande i res. Träden är yxhuggna, vilket tyder på en ansevärd ålder.

Målbild: Ljust och öppet lövrikt bestånd till nytta för fåglar, insekter, svampar och örter. Kulturlämningarna är i oskadat skick för att belysa forna tiders skogsbruk.

Åtgärd: Avveckling av all gran och försiktig utglesning av tall. Utglesning av lövträd i de tätaste partierna. Ett 20-tal lövträd/ha högkapas och den kapade delen lämnas kvar för att skapa död ved, välj gärna träd av betydande grovlek. Stor hänsyn ska tas till kulturlämningarna, dessa får inte skadas eller nedrisas.

Påverkade miljömål: Levande skogar och ett rikt växt och djurliv.

Ljuså 1:11, Bodens kommun

Beskrivning: Ett ca 100-årigt lövrikt bestånd på ca 3 hektar med asp och björk i olika diametrar och där även grov asp förekommer tämligen allmänt. I övrigt är området grandominerat med ett ca 10 procentigt inslag av tall. Här och där finns sälgar. Död ved finns, som stående naturliga högstubbar främst av björk och liggande klen död ved av asp, björk och en del klenare gran. Det finns även ett visst inslag av sotade brandstubbar som visar på brandhistorik. Marken är bördig, vilket märks på förekomsten av en hel del lågörter samt på trädens längd och grovlek. I dagsläget missgynnas aspen, vilket syns tydligt på delvis kraftig mosstillväxt på stammarna.

Åtgärd: Vi ska göra ett selektivt uttag av i princip all gran medan alla lövträd och alla tallar sparas. De lövträd som behöver tas bort vid stickvägar läggs in i beståndet, medan tall medges att tas ut. Vi ska även snitsla någon hänsynsgrupp som därigenom sparas för att skydda lågor. Även ett mindre område sparas där vi har identifierat asp med liten aspgelélav som är rödlistad art som klassas som VU (sårbar). Dessutom ska vi kata några tallar vid ett mindre talldominerat område nedan vägen.

Vi skapar död ved (förutom det virke som läggs in i beståndet) genom att göra ca 7-8 högstubbar och ca 7-8 aggregatfläktade björkar per hektar (totalt ca 40 st).

Målbild: Ett lövbestånd som domineras av asp och björk med ett inslag av tall samt en del mindre granar. Detta för att gynna liten aspgelélav, stiftgelélav (som finns tämligen allmänt) och lunglav som finns i beståndet, för annars kommer de att försvinna i takt med att området får en ökande grad av beskuggning. Nedanför vägen kommer det att finnas mer tall.

Påverkade miljömål: Levande skogar samt ett rikt växt- och djurliv.

Ljuså 1:11, Bodens kommun

Beskrivning: Ett ca 100-årigt lövrikt bestånd på ca 2 hektar. Området innehåller aspar och björkar i olika diametrar, och grov asp förekommer tämligen allmänt. I övrigt är området grandominerat med ett ca 10 procentigt inslag av tall. Här och där finns sälgar och ett rikligt uppslag av rönn. Marken är bördig, vilket märks på förekomsten av en hel del lågorter. I dagsläget missgynnas aspen, vilket man ser tydligt på den delvis kraftiga mosstillväxten på stammarna.

Åtgärd: Vi gör ett selektivt uttag av i princip all gran. Alla lövträd och alla tallar sparas. De lövträd som behöver tas bort vid stickvägar läggs in i beståndet, tall medges att tas ut.

Vi skapar död ved (förutom de som läggs in i beståndet) genom att göra ca 7-8 högstubbar och ca 7-8 aggregatfläktade björkar per hektar (totalt ca 28).

Målbild: Ett lövbestånd som domineras av asp och björk med ett inslag av tall samt en smärre andel gran. Detta för att gynna bl a de rödlistade arterna stiftgelélav och lunglav (som klassas som nära hotad) och som finns i beståndet. Annars kommer de att försvinna i takt med en ökande grad av beskuggning.

Påverkade miljömål: Levande skogar samt ett rikt växt- och djurliv.

Lövberget 1:3, Luleå kommun

Beskrivning: Ett ca 100-årigt lövrikt bestånd på ca 7 hektar som ligger i en nordsluttning med asp och björk i olika diametrar. Här förekommer även grov vårtbjörk tämligen allmänt. I övrigt är området grandominerat med ett ca 10 procentigt inslag av tall, där de flesta av tallarna är av en tidigare generation (ÖF) vad menas med ÖF?. Här och där finns sälgar. Marken är bördig, vilket märks på en påtaglig örtrikedom med både någon högört (skogsnäva)samt lågört (harsyra). Här finns även övriga örter som knärot och liljekonvalj tämligen allmänt. Även längd och grovlek på träden indikerar att marken är bördig. I dagsläget missgynnas aspen, man kan se det tydligt genom en delvis kraftig mosstillväxt på stammarna. Även viss smärre självgallring förekommer av främst asp.

Åtgärd: Vi gör ett selektivt uttag av i princip all gran, medan alla lövträd och alla tallar sparas. De lövträd som behöver tas bort vid stickvägar läggs in i beståndet: Tall medges att tas ut, förutom naturvärdesträd av tall, dock ska vi undvika i möjligaste mån att fälla något naturvärdesträd av tall. Vi ska även snitsla någon hänsynsgrupp för att skydda lågor samt liten aspgélélav som är en rödlistad art, som klassas som VU (sårbar).

Vi ska skapa död ved (förutom det virke som läggs in i beståndet) genom att göra av ca 7-8 t högstubbar samt ca 7-8 aggregatfläkt björkar per hektar (totalt ca 98 stycken).

Målbild: Ett lövbestånd som domineras av asp och grov vårtbjörk med ett inslag av en äldre generation tall samt en del gran. Detta görs för att gynna de rödlistade arterna liten aspgélélav, stiftgélélav och lunglav som finns i beståndet, för annars kommer de att försvinna i takt med att området får en ökande grad av beskuggning av barrträd.

Påverkade miljömål: Levande skogar och ett rikt växt- och djurliv.

Granhult 16:1, Gällivare kommun

Beskrivning: Tre områden i en myrmosaik på sammanlagt ca 18 hektar, med brandpräglad tallskog på torr och frisk mark med inslag av vårtbjörk och gran. Här finns sotade stubbar samt invallade brandljud på tallarna där många är över 200 år. Där finns även en del vindfällen från tidigare stormar.

Åtgärd: Naturvårdsbränning har gjorts med ett förberedande uttag av gran på ca 30-40 procent. Uttaget gjordes för att minska bränslemängden.

Målbilden är att upprätthålla och utveckla naturvärdena i den brandpåverkade tallskogen. Tack vare branden kommer vi att kunna upprätthålla bildandet av substrat som är typiska för brandpräglade skogar. Bland annat innebär den att en del nya träd dör och att ny död ved bildas. Dessutom har en del träd skadats lätt så att nya brandljud skapas och på så vis bildas ved med unika vedegenskaper. Branden brände även bort mossa samt kråkbärs-, blåbärs- och lingonris, vilket gör att ett varmare och torrare mikroklimat bildas. Det är positivt för en hel del insekter och dessutom möjliggörs en förnying av en ny trädgeneration i luckor i beståndet.

Påverkade miljömål: Levande skogar och ett rikt växt- och djurliv.